

Toelichting inrichting Regionale architectuur regio Rijnmond

ARCHITECTUURBOARD RIJNMOND

Inhoudsopgave

01 Inleiding

02 Architectuur regio Rijnmond

03 Architectuurboard & Governance

Inleiding

Binnen de regio Rijnmond wordt steeds meer samengewerkt en is behoefte aan het duidelijker sturen bij programma's en projecten op basis van architectuur.

Architectuur helpt om inrichtingskeuzes van projecten te sturen. Het helpt om de consequenties van inrichtingskeuzes van een project voorafgaand inzichtelijk te maken zodat tijdig kan worden bijgestuurd. Op deze manier is voor ieder project duidelijk hoe deze past in het totale landschap van processen en systemen.

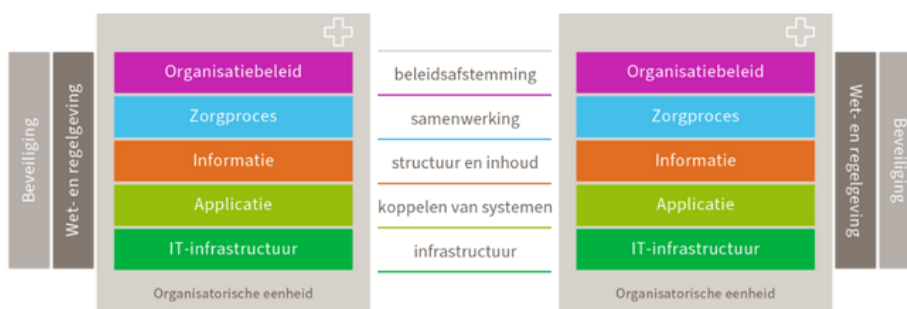
Eén van de hulpmiddelen met het 'werken onder architectuur' is het gebruik van architectuur principes. De principes staan in apart document beschreven. Dit betreffen (beleids)uitspraken die kaders geven voor een samenhangende inrichting van de processen en informatievoorziening.

2. Architectuur voor regio Rijnmond

2.1 Definitie architectuur

Een definitie die vaak wordt gebruikt voor architectuur is de volgende:

“Een consistent geheel van principes en modellen dat richting geeft aan ontwerp en realisatie van de processen, organisatorische inrichting, informatievoorziening en technische infrastructuur van een organisatie.” (Wagter et al., 2001). Architectuur kan gezien worden als een bestemmingsplan, maar dan voor de processen, organisatorische inrichting, informatievoorziening en technische infrastructuur. Om samen te werken en gegevens uit te kunnen wisselen, wordt in de zorg vaak het 5-lagen model¹ van Nictiz gebruikt. Dit model bestaat uit de lagen: organisatiebeleid, zorgproces, informatie, applicatie en IT-infrastructuur.

Interoperabiliteitsmodel Nictiz

Architectuur voor regio Rijnmond

Architectuur is op alle lagen van toepassing en kan zo per laag een bestemmingsplan zijn. Belangrijke toegevoegde waarde van architectuur is dat het de lagen met elkaar verbindt. Zo is het bijvoorbeeld belangrijk dat de informatie die in een zorgproces nodig is beschikbaar is binnen een bepaalde applicatie.

2.2 Inzetbaarheid architectuur regio Rijnmond

Architectuur helpt om inrichtingskeuzes van projecten zodanig te sturen dat deze maximaal bijdragen aan de (strategische) doelstellingen. Het helpt om de consequenties van inrichtingskeuzes van een project voorafgaand inzichtelijk te maken zodat tijdig kan worden bijgestuurd. Op deze manier is voor regionaal project duidelijk hoe deze past in het totale landschap van processen en systemen.

Architectuur wordt in de regio Rijnmond al binnen diverse organisaties toegepast. Aangezien er steeds meer samengewerkt wordt tussen instellingen en het ICT landschap daardoor nog complexer wordt is het belangrijk om het geheel te blijven overzien en om transparante inrichtingskeuzes te maken. Keuzes die duurzaam uitpakken, zodat niet steeds opnieuw oplossingen gevonden moeten worden en zo nog kostbaarder worden.

3. Architectuurboard & Governance

Bij het kiezen voor een regionale architectuur hoort ook het opzetten van governance:

- Regionale referentie architectuur is opgesteld en wordt jaarlijks onderhouden,
- De regionale principes worden ook jaarlijks gecontroleerd,
- Architectuur moet toe gepast gaan worden bij regionale projecten / programma's. De architectuurboard zal over regionale projecten / programma's adviseren.

Bij deze functies spelen architecten in de regionale architectuurboard een belangrijke rol. Zij onderhouden de regionale referentie architectuur en principes. Zij adviseren ook projecten over een oplossingsrichting.

Om de architecten in de regio samen te laten werken en hen onderdeel te laten zijn van het besluitvormingsproces en het beheren van de architectuur is een regionale architectuurboard opgericht. Bij de samenstelling van de architectuurboard is rekening gehouden met de vertegenwoordiging van domeinen; er zijn twee vertegenwoordigers van ziekenhuizen, twee van VT-instellingen, een van huisartsen en een van laboratoria. Voor deelnemers aan de architectuurboard is een profiel opgesteld waarin beschreven wordt welke kennis gewenst is en op wat van de vertegenwoordiger verwacht wordt.

RijnmondNet faciliteert de regionale architectuurboard en draagt zorg voor onafhankelijk voorzitterschap.

Door het installeren van de architectuurboard kunnen regionale ICT-vraagstukken beter worden afgestemd. Voor de besluitvorming omtrent inrichtingskeuzes worden alle adviezen voorgelegd aan de Regionale Digitaliseringsraad. De Regionale Digitaliseringsraad bepaalt de gewenste vervolgstappen.

De architectuurboard richt zich alleen op³ domeinoverstijgende projecten en geeft advies over deze projecten. Indien (een van de) ICT adviesraden de architectuurboard vraagt om een advies, dan legt de architectuurboard de vraag voor aan de Regionale Digitaliseringsraad– in verband met prioritering en capaciteit.

Uitgangspunten
Alle domeinen ² zijn in de regionale architectuurboard vertegenwoordigd.
Indien input van een instelling/ domein uitblijft, mag dit niet vertragend werken op het proces.
Advies van de architectuurboard is een belangrijk onderdeel van de besluitvorming bij nieuwe projecten.
Adviezen van de architectuurboard worden altijd aan de Regionale Digitaliseringsraad voorgelegd.

3.2 Organisatie en taken

De architectuurboard is verantwoordelijk voor de volgende taken:

Stelt regionale architectuur principes op Beheert de regionale architectuur principes Adviseert over oplossingsrichtingen (van programma's/projecten) en toetst deze aan de regionale architectuur principes Adviseert Regionale Digitaliseringsraad (ook ongevraagd) bij regionale programma's/projecten over te kiezen oplossingsrichting

- Stelt regionale architectuur principes op
- Beheert de regionale architectuur principes
- Adviseert over oplossingsrichtingen (van programma's/projecten) en toetst deze aan de regionale architectuur principes
- Adviseert Regionale Digitaliseringsraad (ook ongevraagd) bij regionale programma's/projecten over te kiezen oplossingsrichting

Het is belangrijk dat alle domeinen in de architectuurboard vertegenwoordigd zijn en dat het architecten met verschillende expertise betreft. Per vraagstuk kan bekeken worden welke expertise nodig is.

Daarnaast vervult de Regionale Digitaliseringsraadeen belangrijke rol. Deze raad heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Beslist over de uiteindelijke oplossingsrichting van regionale projecten
- Beslist over het opvolgen van de adviezen van de architectuurboard
- Beslist over (on)gevraagde adviezen
- Accordeert de voorgestelde architectuur

De organisatie (omtrent advisering over projecten en programma's) gaat er als volgt uit zien:

Organisatie omtrent architectuur regio Rijnmond

3.3 Processen

3.2.1 Vaststellen /wijzigen architectuur (principes)

Proces beheren regionale architectuur

Doel: beheren architectuur (principes)

- Opnemen van nieuwe regionale architectuur (principes)
- Wijzigen van reeds bestaande regionale architectuur (principes)

Door: de regionale architectuurboard Rijnmond

Product: wijzigingsvoorstel regionale architectuur Rijnmond en nieuwe versie regionale architectuur

Accordering door Regionale Digitaliseringsraad

Frequentie: minimaal 1x per jaar beoordeelt de architectuurboard of de principes aanpassing behoeven.

De architectuurboard komt 2 maal per maand bijeen om te werken aan adviezen en bespreken van regionale ontwikkelingen. Het proces om te komen tot een advies kan een aanpassing op de architectuurprincipes tot gevolg hebben.

3.2.1 Vaststellen /wijzigen referentie architectuur

De architectuurboard stelt ook een referentie architectuur op. Doel hiervan is om instellingen in de regio Rijnmond snel inzicht te geven in keuzes die gemaakt zijn omtrent de regionale architectuur. In de referentie architectuur staan applicaties genoemd die in de regio in gebruik zijn voor bepaalde functies en waarvan de architectuurboard richting geeft in het gebruik. Op het moment is de referentie architectuur nog in ontwikkeling.

Voor de referentie architectuur zal een soortgelijk beheerproces opgesteld worden als voor het beheer van de architectuurprincipes.

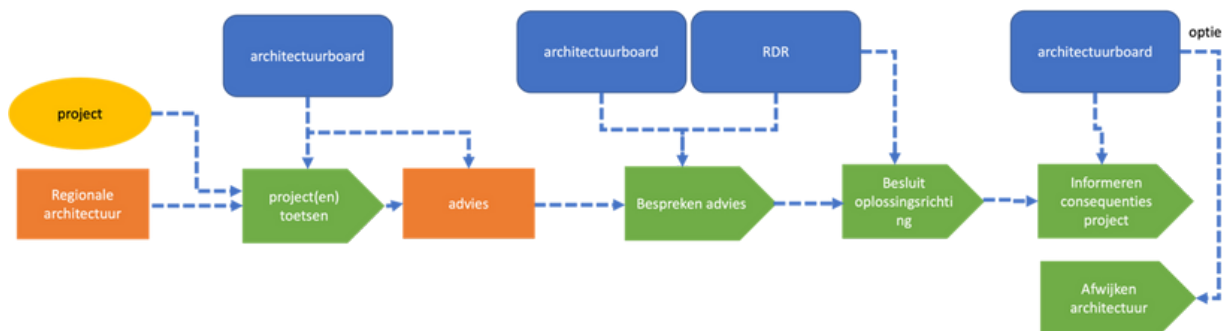
3.2.2 Toetsen nieuwe projecten

Projecten of programma's worden getoetst aan de regionale architectuur principes. Het resultaat van deze toets wordt beschreven in een advies. Deze toets wordt besproken met de Regionale Digitaliseringsraad.

De Regionale Digitaliseringsraad besluit over de uiteindelijke oplossingsrichting³.

Indien de Regionale Digitaliseringsraad besluit af te wijken van de regionale architectuur, dan gaat het afwijkingenproces in werking.

3.2.2 Toetsen nieuwe projecten

Proces toetsen nieuwe projecten

Doel: toetsen van projecten aan de geldende regionale architectuur (principes) en adviseren over oplossingsrichting.

Door: architectuurboard

Product: architectuurtoets (= advies aan ICT-raad). In een architectuurtoets worden minimaal de volgende zaken beschreven:

- Oplossingsrichting (IST en SOLL) die is getoetst
- Bevindingen van de toets
- Impact van de oplossingsrichting
- Architectuur principes die relevant zijn
- (eventuele) afwijking(en) van de architectuur principes
- Consequenties van de afwijking /impact

Werkwijze uitbrengen van adviezen

1. De architectuurboard ontvangt een verzoek of schrijft op eigen initiatief een advies
 2. Twee leden zijn verantwoordelijk voor het advies
- > Na Informatieverzameling (literatuur en projectleiders) volgt bespreking de architectuurboard;
1. Eerste versies advies wordt gedeeld de betreffende projectleider/ contactpersoon
 2. Tweede versie advies (indien projectleider input nieuwe inzichten oplevert);
 3. Advies ingediend Regionale Digitaliseringsraad
- Bij ongevraagd advies.
1. Advies wordt gedeeld in de Regionale Digitaliseringsraad;
 2. Regionale Digitaliseringsraad reageert op advies d.m.v. delen van een standpunt of visie
 3. Regionale Digitaliseringsraad stelt eventueel eigenaar aan voor vervolgvragen
 4. Verwachte vervolgacties incl. deadline en/of communicatie schriftelijk delen
 5. Reacties worden soms gedeeld en waar nodig wordt het advies aangepast/ aangevuld;
 6. Adviezen worden daarna gearchiveerd
 7. Afwijkingen op principes geregistreerd (afwijkingenregister)

3.3 Uitgangspunten Adviezen:

- Alle adviezen worden bij de Regionale Digitaliseringsraad ingebracht. Op verzoek worden de adviezen ook aan de ICT adviesraden of stuurgroepen verzonden.
- De formele terugkoppeling over het advies wordt door de Regionale Digitaliseringsraad gegeven aan de architectuurboard.
- Wanneer na het uitbrengen van een advies aan de Regionale Digitaliseringsraad van mening is dat het advies van de architectuurboard opgevolgd dient te worden is het noodzakelijk dat er ook daadwerkelijk bewaking hiervan plaatsvindt.

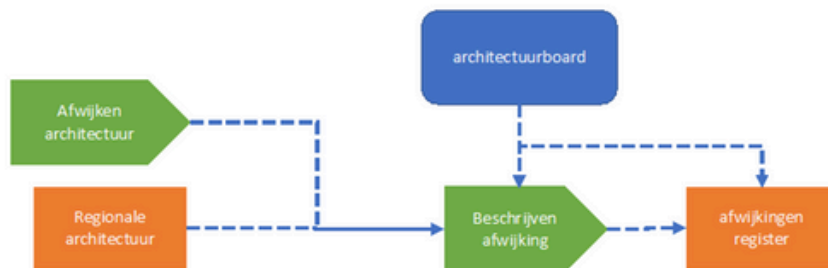
Indien het advies van de architectuurboard wordt aangenomen, dan rapporteert het betreffende project aan de architectuurboard hoe het advies opgevolgd gaat worden. Over deze rapportage wordt een frequentie afgesproken.

De architectuurboard escaleert naar de Regionale Digitaliseringsraad indien er geen rapportage plaatsvindt of indien deze inhoudelijk te veel afwijkt.

De Regionale Digitaliseringsraad kan behoefte hebben voor bepaalde vraagstukken relevante expertise te raadplegen. Deze advisering kan bestaan uit diverse deskundigen; zoals juristen, inkopers, zorgverleners en architectuurboard. De advisering vanuit de architectuurboard (in de vorm van een architectuurtoets of een los advies) is dan onderdeel van een grotere groep adviseurs.

3.3.4 Afwijken van regionale architectuur principes

Projecten worden getoetst aan de regionale architectuur principes; er kan voor gekozen worden om af te wijken van de beschreven regionale architectuur principes. Een afwijking betreft een oplossing die in strijd is met de regionale architectuur principes. De keuze om af te wijken kan al beschreven (geadviseerd) zijn in een architectuurtoets (geschreven door architectuurraad) of de Regionale Digitaliseringsraad kiest ervoor om af te wijken van de architectuur principes. Alle afwijkingen worden beschreven in een afwijkingenregister.

Proces afwijken van regionale architectuur

3.3.4 Regulier overleg tussen architectuurboard en Regionale Digitaliseringsraad

De architectuurboard en Regionale Digitaliseringsraad hebben periodiek overleg en afstemming. Een deelnemer van de board bespreekt de adviezen voor met de voorzitter en neemt deel aan de periodieke overleggen van de Regionale Digitaliseringsraad.